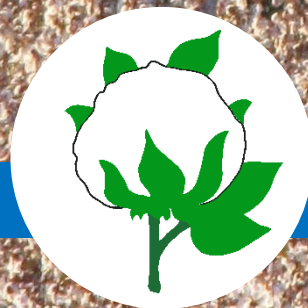

המועצה לייצור ושיווק כותנה בע"מ

חברת סיכום עונת 2020

פברואר 2020

שנת 2020 – מהמתגרות שידענו

מורדי ונטורה – יו"ר מועצת הכותנה

לאור המצב החלטנו להתייחס לשני טווחי זמן: **הטווח הקצר והטווח הבינוני**.

מאחר ונמצא כי בטווח הבינוני יש הסתברות לקיומו של הענף קיבלנו החלטה לגבי הטווח הקצר, לפיה נפעל בשנת 2021 במתכונת מצומצמת שעיקרה **"שימור יכולות"**. במקביל שורטטו תרחישים לגבי הטווח הבינוני ונקבעה דרך פעולה לכל תרחיש.

במהלך הדיונים פגשנו דעות ומחשבות שונות החל מאמירה ש"תם עידן הכותנה בישראל" וכלה ב"ידענו בעבר משברים וגם את זה נעבור". מגוון דעות זה אפשר ניתוח מעמיק וקבלת החלטות שקולות ומושכלות.

לשמחתנו, לקראת סוף השנה חלה התעוררות בשוקים ואנחנו חווים תהליך איטי ויציב של עליית מחירים וקצב מכירות סביר. המחירים שאנחנו פוגשים כעת נכנסים למרחב של גידול רווחי ואנחנו תקווה שאכן אנחנו נמצאים בשלב של שינוי מגמה ונגיע לשיווי משקל חדש שיאפשר המשך קיום של הענף בהיקפים גדולים מאלה שידענו בשנים האחרונות.

במהלך השנה ולקראת סופה נפרדנו **מציפי, מנחם ומלי** שיצאו לגמלאות לאחר מספר רב של שנות עבודה במועצה. המועצה הייתה להם בית והם היו חלק בלתי נפרד מענף מפואר.

מכאן אני שולח להם בשם חברי מועצת המנהלים והמגדלים כולם ברכות ותודות על שנים ארוכות של עשייה מבורכת.

השנה החולפת, שנת 2020, תיזכר כאחת מהשנים המתגרות שידע ענף הכותנה.

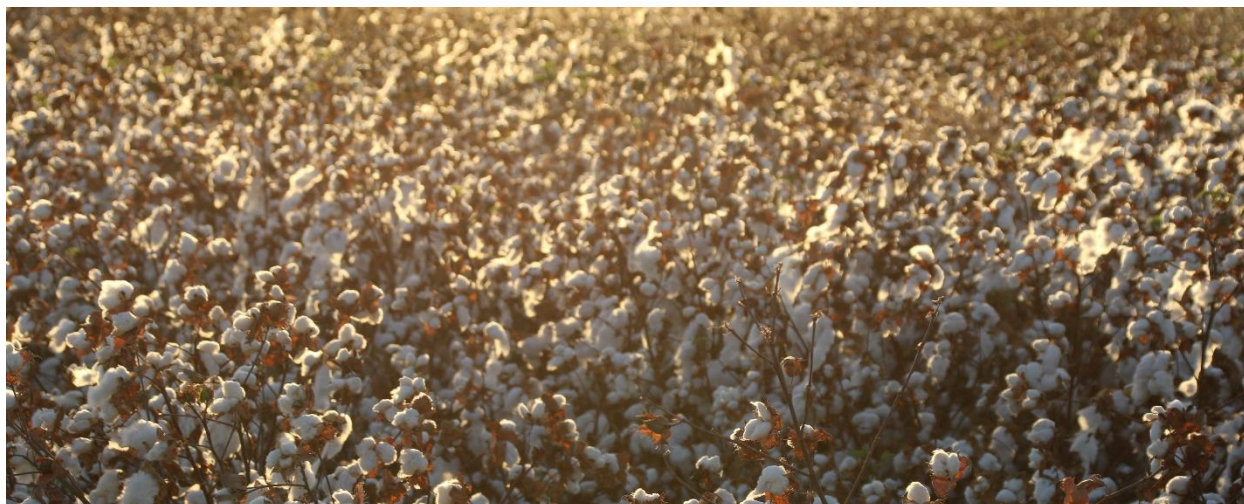
התחלנו את השנה באווירה של משבר מחירים, שער חליפין לא מלהיב, המשך מלחמת סחר בין ארה"ב לסין ותנועה דלילה של מכירות. על כל אלה, כאילו זה לבד אינו מספיק, הצטרף משבר הקורונה שהיכה במלוא העוצמה ושיתק מערכות שלמות.

אם בחודשים הראשונים קיוונו שהמשבר יהיה קצר ונחזור לפעילות רגילה, הרי שמהר מאוד המציאות טפחה על פנינו ומצאנו שאנחנו במשבר מתמשך.

לקראת סוף שנת 2019 אורי גלעד הודיע על רצונו לסיים את תפקידו כמנכ"ל ובראשית השנה עסקנו באיתור מנכ"ל (ברכות חמות לאורי נרשמו בחוברת של השנה הקודמת). תהליך החלפת המנכ"ל לא עברה חלק והמשימה הושלמה עת בחרנו בחודש יוני את **יזהר לנדאו** לתפקיד מנכ"ל המועצה. יזהר נכנס במהירות מעוררת התפעלות לעובי הקורה והוא פועל ביעילות ובמרץ רב בתקופה מאתגרת זו.

היקפי המזרע בשנת 2020 היו נמוכים, כ-30,000 דונם, ענן כבד ריחף מעל הענף והחלו להישאל שאלות לגבי עתידו של גידול הכותנה בישראל.

בחודש יולי התחלנו עבודה אסטרטגית בהובלת bdo ובמהלך מרוכז של מספר חודשים קיימנו סדרה ארוכה של דיונים מקיפים ורציניים בשאלת מקומו של ענף הכותנה בישראל. הדיונים התקיימו בצל משבר לא פשוט כאשר ברקע המחסנים מלאים, המחירים נמוכים ואין תנועה של מכירות.

סיכום עונת 2020 – ממשבר לתקווה

יזהר לנדאו – מנכ"ל מועצת הכותנה

המיון בעונת הניפוט. ואחרונים, **נמרוד וידן ועידן חן** שנאלצנו להיפרד מהם עם סגירת מחלקת חומרי ההזברה. מבקש לאחל לכולם הרבה בריאות והצלחה בהמשך הדרך.

לקראת סוף 2020 החלה התעוררות בשווקים, במיוחד בזכות חזרתה של סין לתפקוד כמעט מלא, המחירים החלו לזחול כלפי מעלה והחלה תנועה של סחורות וחומרי גלם.

שנת 2021 מתחילה עם ציפיות גדולות. כניסתו של בידן לבית הלכן עשויה לסיים באפן סופי את מלחמת הסחר בין ארה"ב וסין וזאת במקביל למבצע החיסונים שהחל ברחבי העולם ועשוי להביא לקץ המגיפה וחזרה לשגרה לקראת סוף הקיץ הקרוב.

שטחי המזרע לעונת 2021 יעמדו סביב 15,000 דונם. מועצת המנהלים אישרה מענק זריעה חד פעמי בגובה של 250 ש"ח לדונם, עד תקרה של 2.5 מיליון ש"ח. גובה המענק יקבע סופית בהתאם להיקף המזרע. אין ספק שזוהו תקדים, אך בהינתן שאין גורם ממשלתי אשר רואה את החשיבות הלאומית בקיומה של החקלאות ובטח לא בקיומו של ענף הכותנה, ראינו לעצמנו חובה לנקוט בצעד זה מתוך אמונה כי ישנם רגעים בהם עזרה, ולו קטנה יכולים לעשות את ההבדל.

ומשהו ברמה האישית, בתחילת חודש יוני 2020 נכנסתי לתפקידי כמנכ"ל מועצת הכותנה. נכנסתי לתפקיד בעיניים פקוחות ומתוך הבנה כי הענף נמצא באחד מרגעי השפל הגדולים שידע. היה לי ברור כי המשך גידול הכותנה בישראל איננו דבר טריוויאלי וישנם קולות רבים אשר חושבים כי יש לסגור את הענף. הרקע ממנו אני בא איננו קשור לכותנה או לגידולי השדה, אלא העולם התעשייתי והשיווק הבינלאומי. ועם זאת האמנתי ועדיין מאמין כי בראייה מפקחת עם חשיבה יצירתית ושיתוף פעולה של כל הגורמים במועצת הכותנה ומחוצה לה, ניתן לשמר את גידול הכותנה בישראל ולחזור לסדרי גודל של 40 עד 60 אלף דונם בשנתיים הקרובות.

סיכומי עונת 2019 נעשו כאשר העולם היה עמוק בתוך משבר הקורונה. מרכזי הקניות, המלונות, מרכזי הביילוי והמסעדות סגורים, ספינות הקרוז עצרו והעולם כמעט עצר מלכת.

ואכן, מחודש מרץ 20 ועד חודש ספטמבר 20, ראינו עצירה כמעט מוחלטת של המשלוחים ובמקביל גם התמוטטות של מחירי הכותנה בעולם.

רוב מדינות העולם, ובמיוחד ארה"ב, האיחוד האירופי, סין והודו, הכניסו יד עמוק-עמוק לכיס, דבר שאיפשר להם למכור, גם בשיא תקופת המשבר כותנה, במחירים נמוכים ועדיין לא להפסיד כסף. פירסום רשמי של האו"ם מעריך את היקף הסובסידיות שניתנו למגדלי הכותנה בעולם בשנת 2020 בסך של כ-8 מיליארד דולר!!!, עליה של 39% מהשנה הקודמת.

בראש הרשימה עומדת סין עם 4.7 מיליארד \$, לאחריה ארה"ב עם כ-2 מיליארד \$, הודו עם 590 מיליון \$ ושאר המדינות נעות בין 40 מיליון \$ ל-200 מיליון \$.

ענף הכותנה הישראלי נכנס למשבר הקורונה במצב לא טוב עם רמות מלאי גבוהות דבר שהוסיף הכבדה נוספת.

לאור הירידה המתמדת בהיקף שטחי הכותנה והירידה ברווחיות, החליטה מועצת המנהלים על כניסה לבדיקה אסטרטגית מעמיקה בכדי לבחון האם יש עדיין מקום לגידול הכותנה בישראל ובאילו תרחישים נצטרך לקבל את ההחלטה הכואבת של סגירת הענף.

עונת 2021 הוכרזה כשנת צמצום הפעילות אך במקביל שמירה על יכולות לעתיד. המשמעות מבחינתנו במועצת הכותנה הייתה צמצום כוח האדם אך המשך מתן שרות למגדלים ללא פגיעה באיכות השירות והזמינות למגדלים.

נפרדנו השנה ממספר אנשים אשר היוו חלק בלתי נפרד מעולם הכותנה.

מנחם יוגב – 36 שנים של תרומה ומעורבות ברמה המקצועית הגבוהה ביותר ובמיוחד בכל הקשור לקביעת סטנדרטים לאיכות הכותנה.

מלי שניצר – 25 שנים של מעורבות במיוחד בכל הקשור למכירות ולקשרי לקוחות ושותפה מלאה להצלחות רבות לאורך השנים.

אורי גלעד שסיים 15 שנים כמנכ"ל המועצה שידע לפתח לאורך השנים קשרים עם כמעט כל גורם בעולם על מנת למצב את הכותנה הישראלית בתודעה, גם כאשר חלקנו בשוק זעיר.

ניצן יצהר – 6 שנים של ליווי אנטומולוגי באזור הצפון בשילוב מעורבות בהטמעת תקן ה-BCI וחלק מהצוות של מכון

נתוני ענף הכותנה

(מספרים מעוגלים – מחירי מכירה) דולרים במחירים שוטפים

2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	
1,700	2,870	2,250	1,600	2,000	2,200	2,600	מזרע אקלה (דונם)
25,050	21,300	28,500	59,000	70,500	90,000	54,900	מזרע פימה (דונם)
3,880	20,230	15,800	7,800	11,300	6,300	11,500	מזרע אקלפי (דונם)
30,630	44,400	46,550	68,400	83,800	98,500	69,000	סה"כ מזרע (דונם)
180	350	300	210	180	150	250	סיבים אקלה (טון)
4,825	4,000	5,400	10,270	11,590	16,460	11,200	סיבים פימה (טון)
725	4,200	3,500	1,600	2,340	1,280	2,490	סיבים אקלפי (טון)
5,730	8,550	9,200	12,080	14,110	17,890	13,940	סה"כ סיבים (טון)
0	0	0	0	0	0	400	גרעיני אקלה (טון)
7,600	6,500	8,400	16,200	18,200	25,500	17,000	גרעיני פימה (טון)
1,200	7,000	5,800	2,700	3,800	2,000	3,800	גרעיני אקלפי (טון)
8,860	13,500	14,200	18,900	22,000	27,500	21,200	סה"כ גרעינים (טון)
80	75	80	75	75	70	70	מחיר סיבי אקלה סנט/ליברה (איכות 454)
130	140	150	152	148	142	163	מחיר סיבי פימה סנט/ליברה (איכות 208)
90	110	125	121	114	114	125	מחיר סיבי אקלפי סנט/ליברה (איכות 206)
-	-	-	-	-	-	-	מחיר גרעיני אקלה (\$ לטון)
400	365	340	300	260	240	280	מחיר גרעיני פימה (\$ לטון)
425	370	340	310	275	285	302	מחיר גרעיני אקלפי (\$ לטון)
15.5	23	28	39	43	54	46	הכנסות סיבים (במיליוני \$)
3.5	5	5	5	6	7	6	הכנסות גרעינים (במיליוני \$)
19	28	33	44	49	61	52	סך הכנסות (במיליוני \$)

מחירי 2020 הם תחזית בלבד * כותנה מזן אקלה כוללת רק "הורים" * מכירת גרעינים התבצעה בשקלים לפני הובלה
מחיר ממוצע של פימה ואקלפי כולל מכירות מוקדמות

נתונים כספיים

איתמר בן-צבי – מנהל אגף הכספים

ביצוע תקציב מועצת הכותנה – במיליוני ש"ח

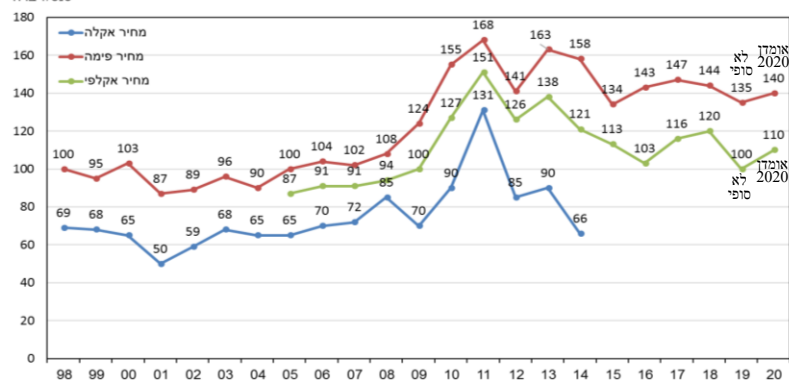
תכנית 2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	שנה
15	31	45	47	68	84	98	סה"כ מזרע - באלפי דונם
הוצאות במיליוני ש"ח							
4.2	6.1	6.8	7.0	7.1	6.7	6.5	תקציב שוטף
0.2	0.2	0.5	0.6	1.0	0.8	1.0	השקעות
0.1	0.2	0.4	0.4	0.6	0.5	0.6	תקציב מו"פ
4.5	6.5	7.7	8.0	8.7	8.0	8.1	סה"כ
גבייה במיליוני ש"ח							
1.1	1.3	1.9	2.2	2.6	2.9	2.5	גבייה ישירה ממגדלים
0	0.2	0.3	0.3	0.5	0.6	0.6	גבייה לעמלות מחקרים
1.1	1.5	2.2	2.5	3.1	3.5	3.1	סה"כ לגבייה

פדיון ממוצע לדונם בדולרים – לפני גבייה לקרן צבירה

אומדן 2019	2018	2017	2016	2015	2014	
-	-	-	-	-	-	אקלה
620	640	650	600	610	820	פימה
580	632	624	585	590	686	אקלפי

הסכומים כוללים פיצויים מקרן נזקי טבע

סנט/ליברה

מחירי כותנה ישראלית למגדל - סנט לליברה, במחירים שוטפים - לפני גבייה לקרן צבירה (איכות בסיס: אקלה - 454, פימה - 208, אקלפי - 206)

נזקים משריפות של גלילות

ההשתתפות העצמית, לרבות קושי רב החידוש הפוליסה. מהאירועים שקרו למדנו שמאד קשה לעצור את האש בתוך המצבור, ורק הפרדה לכמה מצבורים קטנים תאפשר את העצירה. כמו כן, שמירה בשטח האחסון, אמצעי כיבוי ותגובה מהירה בתחילת האירוע, בהחלט יכולים להקטין את הנזק. בתקווה שנתגבר גם על זה.

בשנים האחרונות, לשמחתנו לא השנה, הינו עדים לשריפות במצבורי הגלילות. חשוב להדגיש כי הדבר פוגע בנו בשלושה רבדים - ראשית, במגדל/מנפטה כתוצאה מההשתתפות העצמית האישית עפ"י התקנון. שנית, בפול המגדלים שנושא בהפרש העלויות שבין התקנון לבין ההשתתפות העצמית לפי הביטוח. ושלישית, בביטוח העתידי, שכל אירוע כזה מעלה את דרישות המיגון ואת גובה

סיכום ארצי של עונת הכותנה 2020

עופר גורן – ממ"ר כותנה וגידולי קיץ, שה"מ

כללי

בשנת 2020 היקף מזרע הכותנה כ-30 אלף דונם. עונת גידול זו מהווה המשך למגמת צמצום מזרע הכותנה מאז שנת 2015 בה נזרעו כ-100 אלף דונם בישראל.

הסיבות העיקריות לצמצום המזרע מיוחסות לייקור התשומות ועלויות הייצור, ולירידה בתמורה, הנובעת בין השאר מהירידה בערך הדולר (כ-15% בשנתיים האחרונות), וכמו כן, לשני הפגעים העיקריים איתם מנסה הענף להתמודד בחמש השנים האחרונות: ההלקטית הוורודה (זחל ורוד) ומחלת הקרקע מקרופומינה פזואולינה.

תנאי האקלים ששררו בעונת הגידול הנוכחית היטיבו בסך הכול עם גידול הכותנה, זו שנה שנייה ברצף, ולכן חלק ניכר מהשדות הניבו יבולים נאים, בעיקר במרכז ובחלקים הדרומיים של הארץ. חורף 2019-20 היה גשום מעל 130% מהממוצע ובמספר מקומות ירדו אף יותר מ-160%, זהו חורף גשום שני ברצף לאחר 5 שנות בצורת. חודשי האביב היו גשומים, מלווים בטמפרטורות מתונות ובכמה אירועי שרב. במהלך חודש מאי שרר גל חום כבד וממושך שהיה חריג במשכו ובעוצמתו. בדומה לשנה שעברה חודשי הקיץ היו מעט חמים מהרגיל, אך מתונים ביחס לשנים האחרונות. ספטמבר היה חם מהממוצע במידה ניכרת ובאזורים רבים בארץ זהו ספטמבר החם ביותר מתחילת המדינות.

כתוצאה של אביב גשום, בעיקר בצפון הארץ לאחר חורף גשום, גם השנה עונת הזריעה החלה מאוחר מהרגיל ולוותה בקשיי עודף רטיבות בקרקע, בנביטה איטית ולעיתים אף בצורך בהפיכת שדות וזריעה מחדש. מישור החוף המרכזי, השפלה ודרום הארץ נהנו מתנאי תחילת עונה טובים יותר.

שני הפגעים מהם סבל הענף, בעיקר לפני 3-4 עונות, הזחל הוורוד ומחלת המקרופומינה, לא באו כמעט לידי ביטוי ולגרימת נזקים גדול לגידול (למעט מקרים בודדים בהם חלה התפרצות של המקרופומינה בשדות בדרום), בעיקר בהשפעת תנאי האקלים המיטיבים אשר תוארו לעיל. כמו כן, מספר אירועי השרב בתחילת הקיץ וטמפרטורות מתונות יחסית בשיאו, האיצו את ההתפתחות שלבי הגידול והיטיבו את תנאי צבירת המוטמעים ומילוי ההלקטים. עונת הקטיף החלה מעט באיחור ביחס לשנים קודמות, אולם בהעדר גשמים מוקדמים הסתיימה ללא בעיות מיוחדות ועם איכות סיבים טובה.

עקב הרעת תנאי הסחר וירידת המחיר של כותנת המכלוא ביחס לפימה, התהפכה בשנת 2020 מגמת התרחבות מזרע המכלוא, וזה ירד בכ-80% ביחס לשנה הקודמת. רק כ-13% מהיקף שטחי הכותנה נזרעו בזן המכלוא YD-1432 לעומת 80% מהשטח שנזרעו בפימה, שאר השטח נזרע בזני הורי המכלוא עבור ייצור זרעים.

פימה

שטח מזרע הפימה השנה כ-25 אלף דונם, מתוכם 1,370 דונם הורים לייצור זרעי מכלוא וזריעת קווים לטיפוח. כלומר, הגדלה בכ-18% לעומת מזרע שנת 2019. יבול הסיבים הממוצע 195 ק"ג/ד' דומה לשנה שעברה ומעט מעל יבול 2018, 191 ק"ג/ד'. אזור הדרום הניב השנה יבול 207 ק"ג/ד' סיבים ואילו מצטרף גם אזור גרנות עם יבול ממוצע של 216 ק"ג/ד'. זו שנה שנייה ברצף של נחיתות ביבול הממוצע באזורי הגידול הצפוניים יותר, בעמקים ובגליל המערבי 168 ו-186 ק"ג/ד' סיבים בהתאמה. ההסבר העיקרי, זו שנה שנייה, הינו קיצור העונה עקב האביב הגשום, קושי בהכנת השדות בזמן מוקדם, בעיות בזריעה ובנביטה וזריעה מאוחרת יחסית. עיקר מזרע כותנת הפימה השנה כלל את הזנים: V-70 (65%) וגולית-6 (35%) ושאר המזרע - קווים/זנים שונים והורים לייצור זרעי המכלוא.

הזן V-70 הניב יבול מעט נמוך בממוצע, 9 ק"ג/ד' סיבים, מהזן גולית-6 בניגוד לשלוש השנים האחרונות. ערכי עדינות הסיבים דומה בשני זני הפימה והם מצויים בתחום של 4.15 יח' מיקרונייר, כמו גם חוזק הסיב הממוצע 44.37 גרם לטקס, חזק יותר ב-2 גרם/טקס מהשנה שעברה.

לאחר שקלול מחיר המכירות המוקדמות בתוך הפול, מחיר המכירה המשוער של כותנת הפימה, 140 סנט לליברה, מראה מגמת ירידה קלה של השנים האחרונות: 146, 150 ו-153 סנט ב-2019, 2018 ו-2017 בהתאמה.

מכלוא בין-מיני

שטח כותנת המכלוא הצטמצם אל מתחת ל-4 אלף דונם, זהו היפוך למגמת הגדלת מזרע זני המכלוא בשנתיים האחרונות ביותר מ-12 אלף דונם לכ-20 אלף דונם. למעט שנת המזרע הראשונה של זני המכלוא בארץ (2005) זהו היקף המזרע הנמוך ביותר בשנות קיום המכלוא בארץ. הסיבה העיקרית לכך הינה ירידת מחיר כותנת המכלוא, כתוצאה של קושי בשיווקה במחיר טוב תחת מדדי קטגוריה של כותנת סיב ארוך מאוד. יבול הסיבים הממוצע 196 ק"ג/ד' נמוך ביחס לשנתיים האחרונות, ובעיקר ביחס לשנת 2018 שהסתכמה ביבול שיא - 223 ק"ג/ד'. מרבית כותנת המכלוא נזרעה במשקי הדרום.

הזן השולט במזרע כבר מספר שנים הוא YD-1432. איכות הכותן טובה זו שנה שנייה. המדד המשמעותי ביותר של חוזק הסיב השתפר מאז השנה שעברה בשני גרם - 37.7 גרם/טקס בממוצע.

מחיר מכירה המשוער של כותנת המכלוא הוא 106 סנט לליברה, מחיר נמוך בהרבה ממחיר שנה שעברה 122 סנט לליברה, תוצאת ההסבר שניתן לעיל.

התפלגות שטחי המזרע באזורי הגידול

דונמים 2020				
אזור	פימה	אקלה	מכלוא	סה"כ
גליל מערבי	3,230		80	3,310
יזרעאל + גלבוש	6,270		435	6,705
גרנות	2,470		45	2,515
דרום	12,090	580	3,070	15,740
נגב	990	1,120	250	2,360
סה"כ ארצי	25,050	1,700	3,880	30,630

התפלגות היבול באזורי הגידול

יבולי סיבים ק"ג/ד' - 2020		
אזור	פימה	אקלפי
גליל מערבי	186	200
יזרעאל + גלבוש	168	205
גרנות	216	227
דרום	207	194
ממוצע ארצי	195	196

כלכלת הגידול

תחשיב ממוצע לפי זנים \$ לדונם מחירי 2020		
הסעיף	פימה	מכלוא
יבול גולמי	587	608
אחוז סיבים	33.21%	32.22%
יבול סיבים	195	196
יבול גרעינים	317	328
מחיר בסיס סנטליברה	140	106
% ממחיר הבסיס	99.0%	99.0%
מחיר ק"ג סיבים למגדל	3.049	2.309
מחיר טונה גרעינים למגדל	399	405
הכנסה מסיבים	595	452
הכנסה מגרעינים	127	133
סה"כ הכנסה	721	585
הוצאות משתנות	630	580
עודף תפעולי 2020 \$	91	5

ערך הדולר \$1 = 3.215 ₪

בעונת 2020 תוצאות הגידול היו טובות, זו שנה שנייה ברצף. היבול הממוצע שומר על רמה גבוהה, אולם נמוך באופן יחסי בכותנת המכלוא ובכותנת הפימה באזורי הגידול הצפוניים. אחוזי הסיבים שומרים על יציבות בשנים האחרונות, ונחיתות של כ-1% בכותנת המכלוא. ההכנסה מגרעיני הכותנה, שנמכרים כמזון מרוכז לבקר, ממשיכה לעלות משמעותית ומחיר הגרעינים הדולרי השנה הגיע לשיא של מעל \$400 לטון. 99% ממחיר הבסיס מצביע על איכות גבוהה של הסיבים ועל כמעט העדר בעיות בעונת הקטיף, ו/או של אחסון לפני הניפוט זו שנה שלישית ברצף.

בעיה המשפיעה משמעותית על כלכלת הענף הינה שער הדולר (ערכו השקלי) שירד במהלך השנה בשיעור של 8% לרמה של 3.215 \$/₪ ב-31 דצמבר 2020. ירידה בשיעור דומה חלה גם בשנה הקודמת. נכון לכתובת שורות אלו הערך השקלי של הדולר ממשיך לרדת לכיוון רמה של 3 ₪ לדולר. במהלך 15 השנים האחרונות ערך הדולר ירד בשיעור כ-30%. המשמעות היא פגיעה בהכנסה ממכירת סיבי הכותנה וזאת, בנוסף להתייקרות תשומות הגידול.

בניתוח כלכלי שנערך השנה בין ממוצעי שני הזנים הוצאות המשתנות של הפימה גבוהות ב-\$50 ד' לעומת אילו של המכלוא. פער ההכנסה לדונם הוא \$136 ד' לטובת הפימה, ולכן קיים יתרון בעודף התפעולי לדונם של \$86 לטובת הפימה בתחשיב.

סיכום

עונת הגידול 2020 דומה למדי לקודמתה, ולכן ממשיכה למעשה כבר שנה שנייה ברצף של תוצאות גידול טובות במרבית המדדים. כל זאת, בהתחשב בעונת גידול יחסית קצרה שהחלה מאוחר ובתנאים לא מיטביים בעונת הזריעה והנביטה, בעיקר באזורי הגידול בצפון הארץ.

כשנת 2019, 2020 מתאפיינת כשנת גידול בה נשמרו התוצאות המקצועיות זו שנה שלישית ברצף, לאחר שנתיים של פגיעה קשה בשדות הפימה, תוצאות התפרצות אלימה של מחלת הקרקע מקרופומינה, ומספר שנים של פגיעת מתמשכת ע"י עש ההלקטית הורודה. ככלל, תנאי האקלים במהלך עונת 2020 והחורף שקדם לה היטיבו עם הגידול וכמובן עם יבול הכותן ואיכות הסיבים.

התוצאות הכלכליות של הענף בשנת 2020 מראות על מגמת ירידה ברווחיות הכותנה עד כדי הגעה לסף הרווחיות. בעיה זו משמעותית אף יותר בכותנת המכלוא, שחזותה בנוסף למשבר הכותנה העולמי גם ירידת מחיר עקב הקושי בשיווק. יחד עם זאת, ניתן לציין יציבות ביבול ממוצע גבוה של זני הפימה לצד ירידה בממוצע יבול זן המכלוא.

למרות המשבר העולמי שחל בענף הכותנה, בגלל מלחמת הסחר בין שתי המעצמות העיקריות ובהמשך הקפאת המסחר עקב השפעת נגיף הקורונה, חשוב לחזור ולציין את הערך המשמעותי הרב של גידול הכותנה למחזור גידולי השדה. כבר עתה עם קבלת החיסונים נגד המגפה ולאור צמצום במלאי הכותנה העולמי ישנה מגמה לעליית מחירים בעונה הקרובה, ולהתאוששות ענף חשוב זה במחזור הגד"ש.

סיכום עונת ההדברה – עונת 2020

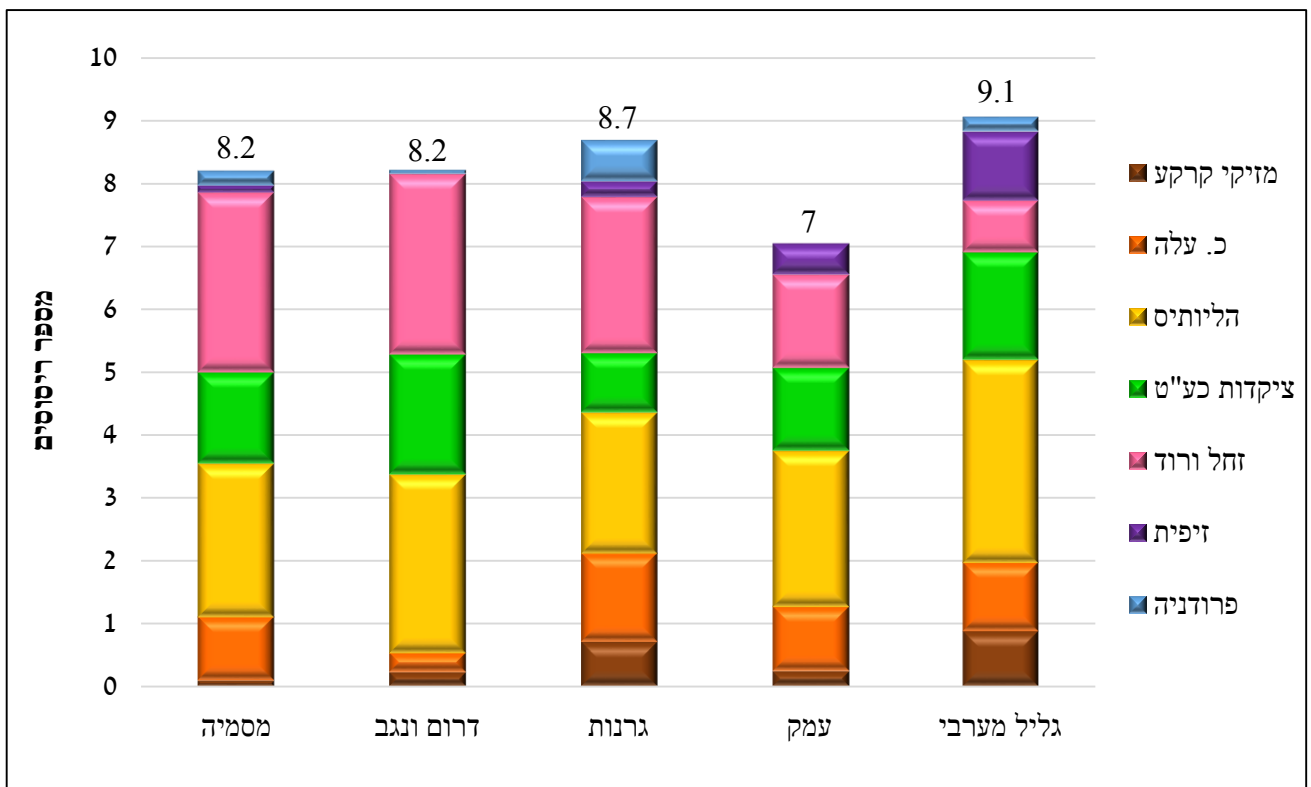
מיכל אקסלרוד – אנטומולוגית המועצה

ההלקטית הורודה הופיעה מאוחר העונה. רמות המזיק נשמרו נמוכות לאורך עונת הגידול ומספר הריסוסים כנגדה היה דומה לשנה שעברה.

מזרע האקלפי ירד משמעותית השנה והיווה רק 13% מכלל המזרע הארצי, לכן מוצגים הנתונים רק עבור מזרע פימה. יש לציין כי לא היו בעיות הדברה מיוחדות במזרעי האקלפי.

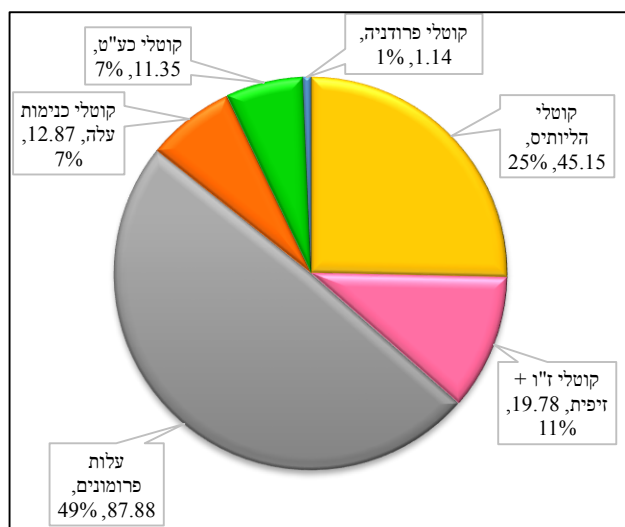
באיור מספר 1 מוצגים הריסוסים עבור כל מזיק לפי 98% משטחי הפימה בארץ. אפשר לראות שבכל האזורים עיקר ההדברה מופנית להדברת הליותיס ולהלקטית הורודה.

בדומה לשנה שעברה, אפשר לסכם את עונת 2020 כעונה טובה, ללא בעיות מיוחדות מבחינת מזיקים. תחילת העונה התאפיינה בנגיעות נמוכה מאוד **במזיקי קרקע** ברוב האזורים בארץ. הנגיעות **בכנימות עלה** היתה נמוכה מהממוצע הרב שנתי, אך היו חלקות עם נגיעות מתמשכת לאורך עונת הגידול. הנגיעות **בהליותיס** היתה דומה לממוצע הרב שנתי, ונמשכה לאורך עונת הגידול. ברוב האזורים היו בין שניים לשלושה ריסוסים, עם הצלחה חלקית בהדברה. הנגיעות בציקדות וכנימות עש היו נמוכות מהממוצע הרב שנתי וטיפולים כנגדם היו יעילים. **פרודניה** היתה ברמה נמוכה ורוב החלקות לא טופלו כנגדה.

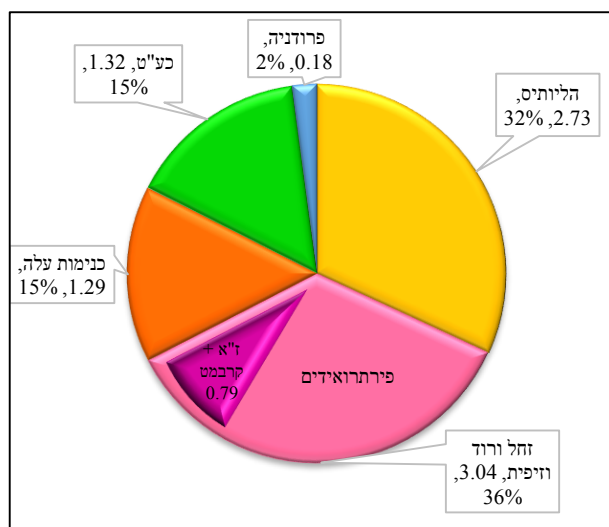

איור מס' 1. מספר הריסוסים למזיק לפי אזורים (ללא יישום פרומונים).

איור מספר 3. עלויות תכשירי ההדברה לפי קבוצות תכשירים בשטחי המדגם בפומה.

איור מספר 2. מספר הריסוסים בפומה למזיק בשטחי המדגם.

בעונת 2020 כמעט ולא היו בעיות של מקרופומינה, מלבד חלקות בודדות. מבחינת מזיקים אפשר לסכם את העונה כעונה טובה. למרות הירידה במספר הריסוסים והנגיעות בהלקטית ורודה, עלויות ההדברה הן משמעותיות, בעיקר יישום הפרומונים. ההתמודדות עם מזיק קשה זה היא לאורך מספר עונות ותלויה בעיקר ביעילות הסניטציה במהלך ובסוף העונה. חורף גשום עוזר לנו מאוד בהתמודדות עם ההלקטית ורודה והמקרופומינה, אך כל עונה שונה ומקודמתה, ולכן אסור לנו לנח על זרי הדפנה.

לפי מדגם של כ-85% משטחי הפומה, מספר הריסוסים (לא כולל יישום הפרומונים) היה 8.5 ריסוסים (איור מספר 2), דומה למספר הריסוסים בעונה שעברה (8.82 ריסוסים). שלושה ריסוסים נגד הלקטית ורודה, כמעט שלושה (2.7) ריסוסים נגד הליות ו-1.3 ריסוסים נגד כנימות עלה וכנימות עש הטבק.

עלויות תכשירי ההדברה היו 178 ₪, ירידה של 7 ₪ לדונם, לעומת עונת 2019. למרות הירידה בנגיעות בהלקטית ורודה, עיקר עלויות ההדברה מופנות למזיק קשה זה, עם 60% מעלויות ההדברה בפומה. 25% מעלויות ההדברה הוקדשו להדברת ההליות. להדברת כנימות עלה הוקדשו 12.87% ורק 11.35% להדברת כנימות עש ומוצצים אחרים. לצורך הדברת פרודניה הוקדש אחוז בודד מעלויות ההדברה (איור מספר 3).

סיכום עונת המיון - 2020

מתניה צונץ – מנהל המכון למיון כותנה

עדינות זני הפימה (איור מס' 1) השנה בדומה לשנה שעברה, התחלקה באופן די שווה בין שתי קבוצות עדינות עם נטייה קלה לקבוצת העדינות היותר גבוהה (והפחות רצויה). תופעה זו מחזקת את הסברה שיכול גבוה מגיע מעדינות (מיקרונייר) גבוהה ובא לידי ביטוי באופן משמעותי באזור הדרום ובאזור גרנות בו יכולי הפימה היו גבוהים מיבולי זני המכלוא. כמו כן, ניתן לראות אחוזים קטנים עד זניחים בטווחי העדינות הנמוכה, דבר המצביע בין היתר על העובדה שמחלת המקרופמינה עדיין קיימת בחלקות מסוימות.

מבחינת חוזק הסיבים, ניתן לראות שיפור מתמשך (איור מס' 2) בזני הפימה המובילים, עם ממוצע חוזק ארצי של 44.3 גר/טקס (לעומת 42.58 בשנה הקודמת).

אקלפי - ירידה משמעותית בהיקף המזרע ביחס לשנה שעברה, איכות הסיבים נמוכה מעט משנה שעברה (טבלה מס' 2), ככל הנראה עקב העובדה שמרבית זני המכלוא נזרעו בדו-גידול, נקטפו מאוחר יחסית ו/או נופטו בסוף העונה (בדרום בעיקר). דבר המעלה מחדש את השאלה האם זני המכלוא "רגישים" יותר לצורת אחסון הכותן הגולמי בגליליות מאשר זני הפימה? מבחינת חוזק הסיבים ואורכם, ישנו שיפור כלשהו שמקורו בזנים חדשים בעלי תכונות חוזק משופרות (כך, לדברי המטפח), אולם, עדיין נראה כי אנחנו מתקדמים עקב לצד אגודל בנושא.

גופים זרים - השנה, כמו בשנים עברו, יינתן קנס למציאת גופים זרים במכון המיון (לפי מספרי כריכות). יש לציין כי גם השנה אנו מוצאים פחות גופים זרים בדוגמאות ביחס לשנה קודמת (כולל פלסטיק שמקורו בעטיפות של גליליות), אולם, הממצאים במכון המיון אינם עומדים בקנה אחד עם תלונות הלקוחות שממשיכות להגיע לפתחנו.

עונת גידול הכותנה בשנת 2020, כמו גם העונה הקודמת התאפיינה באיחור של הזריעות עקב כמויות הגשמים שירדו במהלך החורף ובתחילת האביב. פגעי מזיקים ומחלות (זחל רוד והמקרופמינה בהתאמה), היו די זניחים ולא גרמו להשפעות על איכות הסיבים. עונת הקטיף התאחרת ביחס לשנים עברו, אך ללא בעיות מיוחדות של גשמים מוקדמים הסתיימה ללא בעיות מיוחדות ועם איכויות יוצאות מהכלל. יכולי הפימה היו גבוהים יותר באזור הדרום וגרנות (207 ק"ג/ד', 216 ק"ג/ד' בהתאמה) מאשר אלו בעמק יזרעאל וגליל מערבי (168 ק"ג/ד', 186 ק"ג/ד' בהתאמה). גם השנה מזרע זני הפימה התבסס על שני הזנים עיקריים: V-70 וגלית 6 ועמד על כ-18,600 דונם ומזרע זני המכלוא עמד על היקף של כ-4,000 דונם. בנוסף, היקף מזרע זני "הורים" למיניהם וזנים "שונים" עמד על כ-3,200 דונם.

עונת המיון ארכה כ-3 חודשים, במהלכה מוינו כ-24,000 כריכות: כ-20,000 כריכות פימה (מייצגות ייצור של כ-4,800 טון סיבים), כ-3,100 כריכות אקלפי (המייצגות ייצור של כ-740 טון סיבים) וכ-780 כריכות אקלה (המייצגות ייצור של כ-178 טון סיבים).

מיוני הפימה של העונה מובאים בטבלאות מס' 1 ו-3. מתוך הטבלאות ניתן לראות שהמיון השנה היה יוצא מהכלל ביחס לשנים קודמות ובכלל, מראה מגמת שיפור במהלך השנים. יחד עם זאת, ניתן לראות כי עדיין ישנם אחוזי מיון, אמנם, גם הם במגמת ירידה, בדרגות האיכות הנמוכות (40,60,90 וכיו"ב) שמקורם בעיקר בשילוכים לא טובים ובתוספת של קטיף בלחיות גבוהות או גליליות שהגיעו לניפוט בלחות גבוהה (בא לידי ביטוי יותר בכותנת המכלוא מאשר בפימה).

טבלאות מסכמות

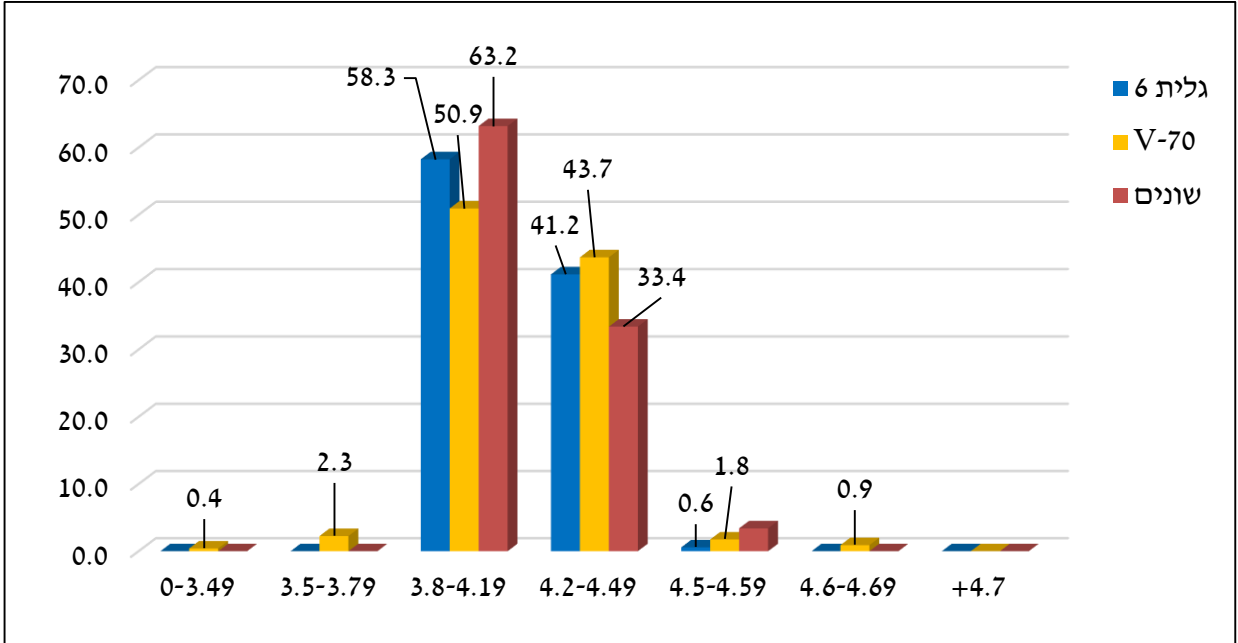
טבלה מס' 1: פימה השוואת איכויות (%), רב שנתי

מיון	2020	2019	2018	2017	2016
20	90.5	88.9	73.9	73.0	75.2
30	8.8	7.7	22.0	23.5	21.5
40	0.7	2.7	3.5	2.8	3.0
60	0.1	0.7	0.6	0.1	0.2
90	-	-	-	0.6	0.1

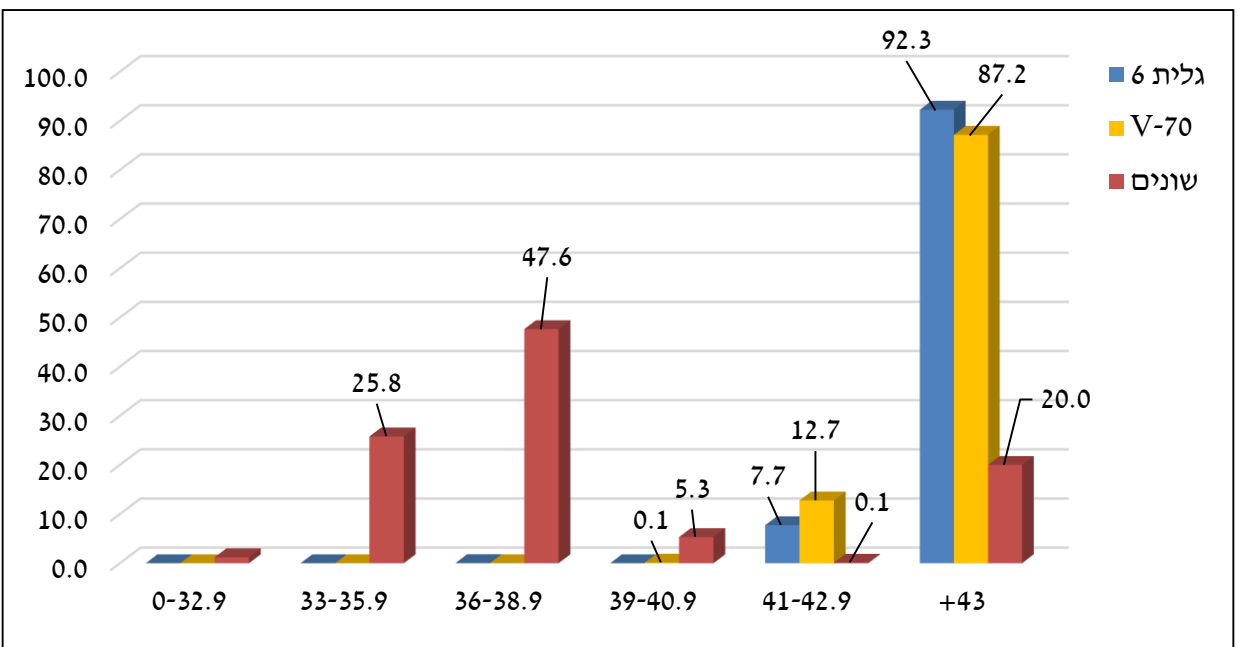
טבלה מס' 2: אקלפי השוואת איכויות (%), רב שנתי

מיון	2020	2019	2018	2017	2016
20	77.0	77.7	82.6	69.5	71.0
30	12.8	16.4	14.8	26.9	23.3
40	9.7	4.5	2.5	3.0	5.7
B.G	0.5	1.4	0.1	0.6	-

חוזק	עדינות	אורך	טיב	% סיבים	אזור
44.02	4.12	1.48	25	33	ג. מערבי
42.13	4.00	1.46	21	32	עמקים מזרחיים
43.93	4.02	1.48	21	33	עמק יזרעאל
46.44	4.36	1.50	20	33	גרנות
44.18	4.27	1.45	20	34	נגב ודרום - מערב
44.11	4.18	1.47	20	33	נגב ודרום-מזרח

איור מס' 1: פימה - התפלגות עדינויות לפי זנים (% מיבול סיבים לכל זן)

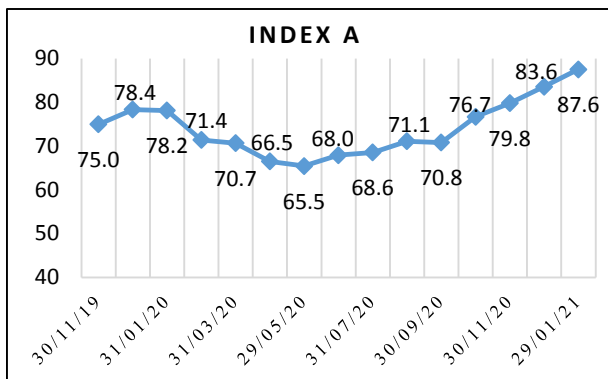

איור מס' 2: פימה - התפלגות זן וטווח חוזק לפי יבול סיבים לזן (% מיבול סיבים לכל זן)

סיכום שנת 2020 בעולם הכותנה

נכתב ב- 2/2/21

זהר לנדאו – מנכ"ל מועצת הכותנה

סיב ארוך

בעולם ראינו כבר בתחילת השנה התמתנות של מחירי הפימה האמריקאית ולמעשה, מסיבות של חישובי סובסידיה, נקבע המחיר הפורמלי של הפימה האמריקאית על 124 סנט/ליברה, כאשר בפועל המכירות עמדו על 105 סנט/ליברה.

אנחנו החזקנו במחירים גבוהים עד חודש פברואר ומאז בעצם נעדרנו כמעט לגמרי מהשוק (למעט מכירות ספורדיות בכמויות קטנות) עד לחודש אוקטובר, כאשר האמריקאים סיימו לנקות את המחסנים מהסחורה של השנה הקודמת והחלו בהעלאת מחירים. גם אנחנו חזרנו לשוק בחודש אוקטובר, כאשר המגמה הייתה דחיפת מכירות בשילוב של העלאת מחירים זוחלת. למעשה רק לקראת סוף ינואר 2021 הצלחנו לחזור לרמות מחירים שהכרנו בתחילת 2020.

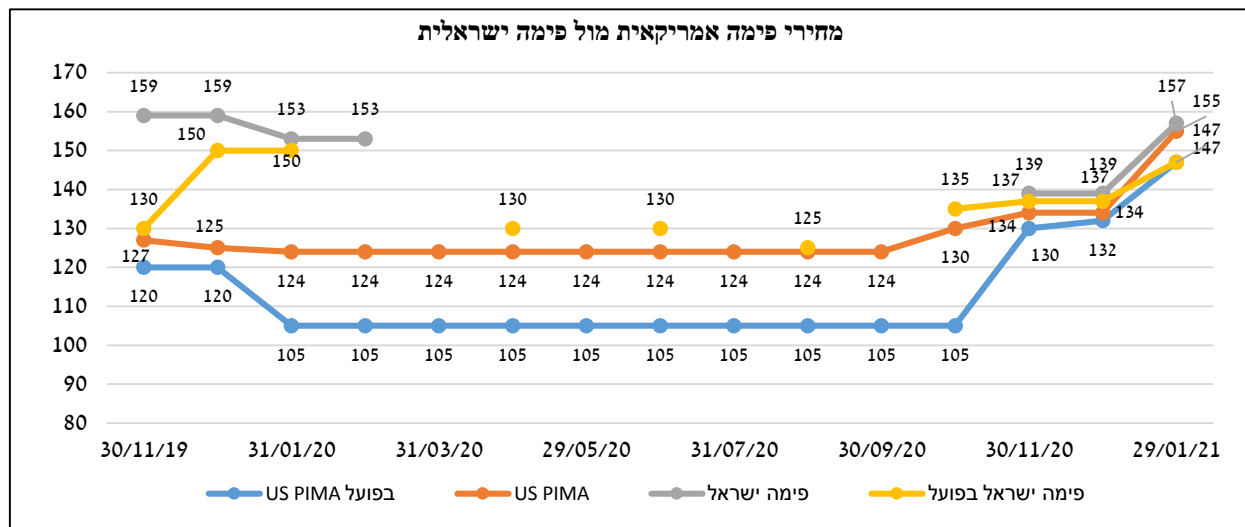
בסוף 2019 פרצה מגפת הקורונה בסין. רק בתחילת פברואר 2020 כאשר התפרסמה "ספינת הקורונה", אשר עגנה בנמל יוקהמה יפן ושלטונות יפן סרבו לאפשר ירידה לחוף של כלל הנוסעים, התחילו ברחבי העולם להבין כי הנושא הולך להיות משהו גלובלי ומאד לא פשוט. עם זאת, ההתארגנות והמגבלות שהוטלו ע"י רוב הממשלות בעולם למלחמה בנגיף היו איטיות. בחודש מרץ החלו להסגר מרכזי הקניות, מלונות ומסעדות ברחבי העולם במקביל להפסקה כמעט מוחלטת של הטיסות והשבתה מוחלטת של ספינות הקרוז. השוק הראשון שעצר מלכת בחריקת בלמים היה השוק הסיני והוא גם הראשון שנפתח לקראת חודש אוקטובר. במערב עדיין ערים שלמות נמצאות בסגר והשווקים עדיין לא באמת נפתחו.

הצניחה בביקושים הביאה בתחילה לעצירה במשלוחי הכותנה הגולמית. בשלב השני החלה תנועה של סחורות, במיוחד לכיוון סין והודו, אך מחירי הכותנה צנחו בצורה דרמטית ורק לקראת אוקטובר החלה זחילה כלפי מעלה.

מדינות רבות, הבינו כי בעתות משבר חסר תקדים שכזה, יש להזרים כסף לחקלאים ולמנוע קריסה של שוק הטקסטיל ונתנו סובסידיות למגדלים.

UPLAND – סיב קצר/בינוני

מחירי האקלה החלו בירידה מתמדת מינואר ועד יוני, אז החלה התאוששות איטית ורק לקראת חודש אוקטובר, כאשר השוק הסיני חזר לתפקוד כמעט מלא החלה עליה מתמדת במחיר הרשמי.

ישראל- בעונה זו ייצור הפימה היה כ-4,800 טון והאקלפי 725 טון. היבולים, האיכות והפרמטרים הטכניים טובים.

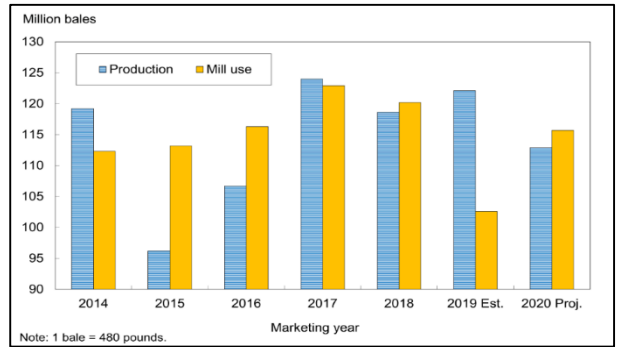
השווקים העיקריים לכותנה הישראלית הם סין, הודו וטורקיה, בצד גרמניה, יוון ווייטנאם.

מאז אוקטובר 20 מחירי הפימה שלנו נמצאים בעליה מתמדת. נכון לסוף ינואר עבר המחיר למטויות את ה-150 סנט לליברה. כמות המשלוחים נמצאת בתנופה והעתיד נראה כרגע ורוד.

הדולר – הירידה בשער הדולר פגעה בענף בעונת 2019 ו-2020. באמצע ינואר 2021 התחילה עלייה של שער הדולר ויחד עם העלייה במחירי הכותנה הרווחיות שרואים מגדלי הכותנה עולה.

וכך, כמו בכל משבר שידע עולם הכותנה בעבר, ההתמדה והאמון בחשיבות הגידול מנצחים והיציאה לעבר עתיד טוב יותר מגיעה.

על פי תחזיות ה-USDA בעונת 2021, ירד הייצור העולמי של הכותנה ב-7.5% ביחס לשנה הקודמת.

גם שטחי הכותנה בארה"ב צפויים לרדת עקב העלייה הדרמטית של מחירי הגרעינים ובמיוחד מחירי החיטה והתירס. מנגד בכונת סין להמשיך ולהגדיל את שטחי הכותנה ולהקטין את התלות ביבוא מהמערב. מהלכים אלו דוחפים את מחירי הכותנה כלפי מעלה ואנו צפויים לראות כבר בחודשים הקרובים רמות מחירי פימה בסביבות 170 סנט/ליברה ואולי אף למעלה מכך.

סיכום יבול והישגים – עונת 2020

יונתן ספנסר – רכז פרויקט BCI, 250 ו"חקלאות וקיימות"

סיכום התפלגות הישגי מגדלים בעונת 2020 לעומת 2019 ו-2018 מוצג מטה.

הנתונים משקפים את התאוששות הענף ממחלת המקרופומינה כפי שמתבטא בכושר להשיג יבול אם כי יש לציין שהמחלה לא נעלמה וחלקות מסוימות סבלו קשה מירידת יבול בגין המחלה.

מניתוח היבולים הממוצעים למשק, עולה שהשנה יש הבדלים קיצוניים בין מגדלים. בין אלו שהשיגו 150 ק"ג/ד' ופחות לאלו שעומדים על כ-240 ק"ג/ד'. ומעלה

בין הסיבות להבדלים קיצוניים אלו ניתן למנות את ההבדלים בתנאי הגידול במשקים שונים: אקלימית, רמת נגיעות בפגעים, רמת הביצוע החקלאי בשטח ובוודאי גם סיבות שאיננו יודעים להצביע עליהם.

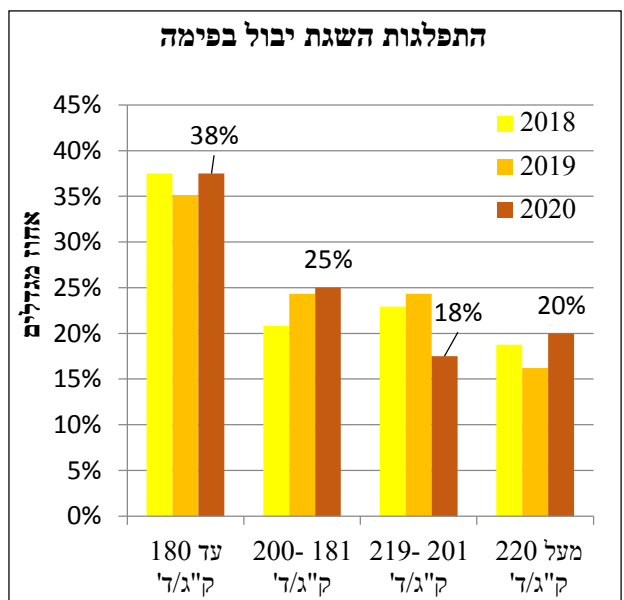
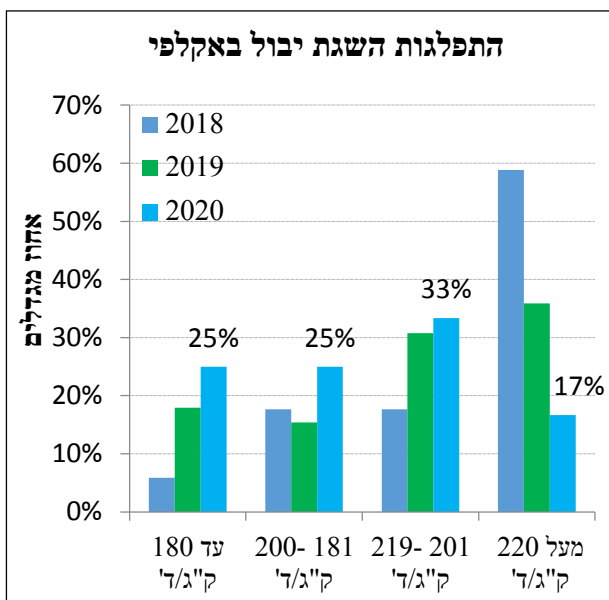
בהקשר זה "עמידות השדה" של האקלפי בולטת לטובה: הסבילות לתנאי יובש, למקרופומינה, ולעונת הגידול הקצרה יותר המיטיבה עם זן זה בהקשר של הוצאות הדברה והוצאות ייצור בכלל. ומכאן שהכושר להשיג יבול באקלפי יציב יותר.

על אף ירידה ניכרת בגודל המזרע השנה, הענף ממשיך מסורת של ניתוח התוצאות במטרה ללמוד ולהשתפר.

שנת 2020 הייתה סבירה מבחינת תוצאות היבול בשני הזנים העיקריים, אם כי יבול האקלפי הניב פחות מרמתו בשנים קודמות. אולי קשור לגודל המזרע הקטן, פחות מ-4,000 דונם שבחלקן חלקות ניסוי של מכלואים חדשים.

היבול הממוצע הארצי בפימה - על שטח מעט גדול ממזרע 2019, עמד על 195 ק"ג/ד', כאשר באקלפי היבול עומד על ממוצע של 196 ק"ג/ד' בלבד בממוצע ארצי כולל - ירידה של כ-7% מרמתו ב-2019. לעומת זאת, יבול הפימה אצל מגדלי הדרום ועמק חפר עמד על 215 ק"ג/ד' בממוצע אזורי וזה על שטח של כ-14,000 דונם (לא כולל מגדלי זרעים) - שהוא יבול של כ-10% מעל הממוצע הארצי השנה.

בגידול אקלפי כחצי (50%) מהמגדלים השיגו יבול גבוה מ-200 ק"ג/ד', צעד נוסף לקראת השגת ממוצע של 250 ק"ג/ד' סיבים בארץ. בפימה כ-40% מהמגדלים השיגו מעל 200 ק"ג/ד' סיבים לדונם וכ-20% גם השיגו יבול מעל 220 ק"ג/ד' על כלל החלקות בממוצע משקי.

מצטייני אקלפי (יבול מעל 200 ק"ג/ד')

מגדל	שטח (ד')	יבול סיבים (ק"ג/ג'ד')
גד"ש חפר	44	234
בני דרום	149	232
יבנה	499	213
מזרע	235	212
צרעה	230	210
שדות חמד	285	208
גד"ש נטופה	80	200
ניצנים	265	200

ברכות למצטיינים שמהווים דוגמה ליכולות ביצוע, ומדגימים את מימוש פוטנציאל היבול שניתן להשיג בגידול כותנה.

במקביל להישגים אלו, מגמת התפתחות היבול של סיבי הכותנה בישראל מראה שנכון להיום בכל שנה ממשיכים להתווסף כ-1.73 ק"ג/ד' סיבים ליבול הפימה ו-1.30 ק"ג/ד' סיבים ליבול האקלפי, בממוצע.

סימן להצלחה ענפית מעבר ליבול ואיכות גבוהים היא היכולת לייצר יבול במגוון תנאים על ידי כלל המגדלים.

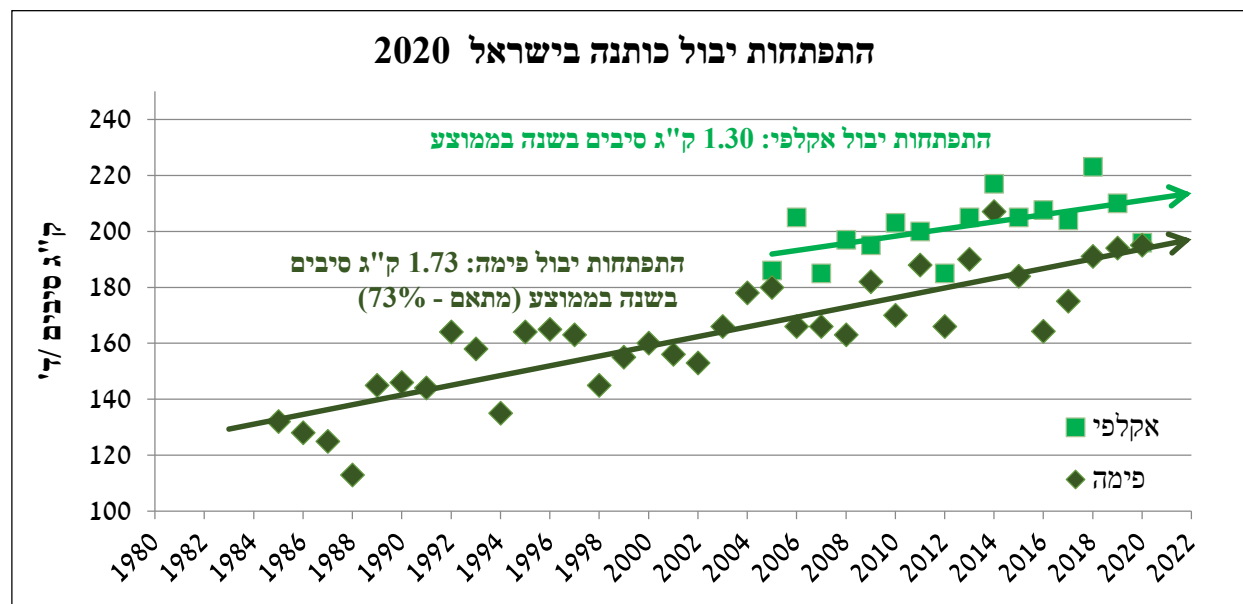
תנאים אלו הם האקלים החם, הפוקד אותנו מזה מספר שנים ברצף, מסימני שינויי האקלים הגלובלי, המקרופומינה שלא נעלמה מהשדות, זחל ורוד שמחזורי חייו מושפעים מהטמפרטורה, ואף אתגרים בחזית הטיפוח ועליה בדחפיות הצורך בפיתוח זנים עמידים יותר לחום ועקות נוספות.

בכל החזיתות הללו הענף חייב להמשיך ולפועל ובכולם לעשות מאמצים מוגברים למציאת פתרונות, והם פרויקטים לפיתוח המלצות למגדלים, מחקר ופיתוח בתחומים עיקריים, וטיפוח מתמשך להתגברות על האתגרים והעלאת היבול והרווחיות.

גם השנה – עונת 2020, נציין את המגדלים המצטיינים בכל אחד משני הזנים העיקריים:

מצטייני פימה (יבול מעל 220 ק"ג/ד')

מגדל	שטח (ד')	יבול סיבים (ק"ג/ג'ד')
יסודות	230	254
יבנה	1,377	244
שדה יואב	900	239
עין צורים	240	232
עין שמר	400	227
בני דרום	555	226
גד"ש עציון	1,279	226
שילר	160	223

שיפור מתמשך זה הוא תוצאה של מעשי ידי אדם ובהם מקצועיות והקפדה בגידול, פיתוח זנים, מחקר ופיתוח, יישום טכנולוגיות ושיטות, הקפדה והתמדה על מצוינות לכל אורך שרשרת הייצור.

אנו מאחלים הצלחה למתמידים בגידול בכל הזנים גם ל-2021 ולהבא!!

כותנה וקיימות

כחלק ממאמציה לשפר את תפיסת איכותה ושוויה של הכותנה הישראלית בשוק, מועצת הכותנה השלימה כבר מעונת 2015 את הצטרפותה לארגון **BCI Better Cotton Initiative** – "היוזמה לכותנה משופרת".

בשנתיים האחרונות צוות המועצה השלים מהלך נוסף בשדרוג היחסים עם BCI ולאחר חתימה על הסכם בשלהי 2020 המועצה נחשבת כיום "שותף אסטרטגי" של BCI. המשמעות היא שארגון BCI מכיר בתקן גידול הכותנה הישראלית ולפיכך הענף רכש את הזכות לנהל עצמאית את העמידה בתקן ובבקרת נהלי הגידול והניהול של ייצור וטיפול בכותנה הישראלית מהשדה דרך מחסני הכריכות ועד השוק תוך שבכותנה תיחשב כותנת BCI.

ההכרה בערכי BCI וההבנה שערכי קיימות הם בעלי חשיבות לענף ולסביבה, הם שהביאו את הנהלת המועצה להחליט על קידום פעילותה בתחום העיסוק בקיימות ולהעלות את מודעות המגדלים והענף כולו לחשיבות הנושא.

כרקע, הכותנה היא עדיין הסיב הטבעי החשוב והנפוץ ביותר בתעשיית הטקסטיל של ימינו. כמו גם, זהו גידול מחזור חשוב ביותר למגדלים אצלנו ובמדינות רבות בעולם, גדולות קטנות.

היסטורית, הכותנה ידועה לשימצה בעולם, וזהו האתגר הסביבתי של שלה. הכותנה נתפשה כגידול צמא, האחראי לדלדול משאבי המים הטבעיים בעולם; צריכת מינורים מאסיביים של כימיקלים רעילים, המואשמת בשיבוש מערכות אקולוגיות ופגיעה בבריאות האדם; וכמי שמנצלת עבודה זולה הקשורה לעיתים בעבודה בכפייה.

לא עוד. בעשורים האחרונים תכונות מחקר ופיתוח כותנה ברחבי העולם הובילו להפחתה דרמטית בשימוש בקרקע, ובאבדן קרקעות, בחסכון בשימוש במים, בשימוש יעיל באנרגיה ובירידה משמעותית ביישום כימיקלים בעזרת הביוטכנולוגיה ומעבר להדברת מזיקים משולבת. הכותנה הופכת ביתר שאת לממוכנת ברחבי העולם, והצורך בעבודת כפיים אינטנסיבית הולכת ופוחתת.

זאת ועוד, התובנה בשנים האחרונות, שסיב סינטטי איננו מתכלה כלל ועיקר, והצטרפותו בסביבה הימית והיבשתית ונזקיו הם בנסיקה, מאירה את הכותנה באור חדש והיובי כסיב טבעי ובר קיימא.

עם הצטרפות הענף ל-BCI ממקום של אמונה בערכים משותפים, וגם על רקע שינויי האקלים והשפעותיו העומדים לפתחנו, הגיע העת לפעול במישור הסביבתי כמו גם לרענן את מוניטין הכותנה כגידול בר-קיימא וידידותי לסביבה.

כחלק ממאמץ זה מועצת הכותנה נרתמה והגישה תכניות פעולה למימון פעילות "כותנה וסביבה" הן ל-BCI אשר הקימה קרן לטובת הנושא, כמו גם ל"טבע-ביז".

טבע BIZ

עסקים שומרים על המגוון הביולוגי

טבע ביז הוא מיזם עסקים וטבע, בהובלת החברה להגנת הטבע ובשיתוף חברות מובילות במשק, המשרד להגנת הסביבה ורשות הטבע והגנים.

המיזם מציע לחברות עסקיות כלי ניהול, פרוטוקול דיווח לתחום המגוון הביולוגי, ותמיכה בקידום תהליכים ארגוניים להטמעת נהלים, הנחיות ותרבות ארגונית לשמירה על מגוון ביולוגי.

הצעותינו, אשר כוללות פיתוח פרוטוקול ניהול סביבתי של מגדלים בנושאי גידול כותנה תוך מודעות ופעולה סביבתית התקבלו על ידי שני הארגונים והן יצאו לדרך במהלך 2020.

המלווה של ענף הכותנה והעומד בראש צוות פיתוח הפרוטוקול מטעם "טבע-ביז" הינו ד"ר גיא רותם – אקולוג ותיק ובעל משרד המתמחה בתחום.

הצעות המחקר והפיתוח ל-BCI כמו גם ל"טבע-ביז" הוגשו מטעם המועצה על ידי לירון ישראלי, אקולוג ממכון דש"א ואוניברסיטת ת"א אשר ינהל פרויקט מקביל ומשלים במסגרת דוקטורט בתחום פיתוח הפרוטוקול לניהול סביבתי עבור המגדלים.

לעת עתה מתבצעת פעילות ותצפיות שטח שמטרתן מניעת סחף קרקעות כמו גם חידוש מגוון המינים בשולי שדות תוך פיתוח פרוטוקול התנהלות עבור מגדלים.

הפעילות מתבצעת בארבעה אתרים במקביל בגד"ש אורן, צב"ר קמ"ה, הזורע, ובגד"ש העמק.

קישור לפרטי מערך העבודה בפרויקט טבע-ביז והתקדמות העבודה נמצא כאן.

פיתוח פרוטוקולים אלו כמו גם עקרונות וקריטריונים בעלי ההכרה העולמית של ה-BCI לקידום הקיימות צפויים לשקם את המוניטין של הכותנה כמוצר בר קיימא עבור הענף ועבור משתמשי הכותנה בעולם כולו.

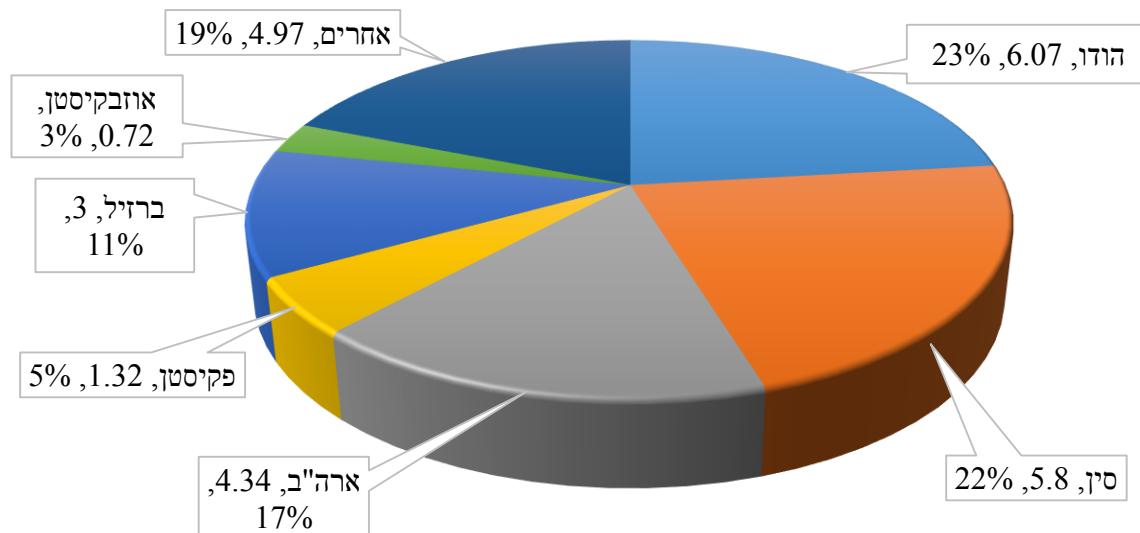
ייצור ואספקת "כותנה משופרת" מישראל פותחים הזדמנויות חדשות לכותנה הישראלית, ובהם, אספקה לקניינים מובילים וחשובים. לפיכך, כניסה לייצור "כותנה משופרת" ידידותית לסביבה מתאימה כמסגרת למיתוג ולשיווק כותנה ישראלית משופרת – **ELC Better Cotton** ובכלל זה הכרה, שיפור תדמית, הגדלת חוג הלקוחות, מכירות, ואף אפשרות לגביית מחיר עבור מותג כותנה מיוחד ואיכותי בעתיד.

לפרטים נוספים בנושאי BCI וטבע-ביז:
<http://bettercotton.org>
ו- <https://tevabiz.org.il/about/>

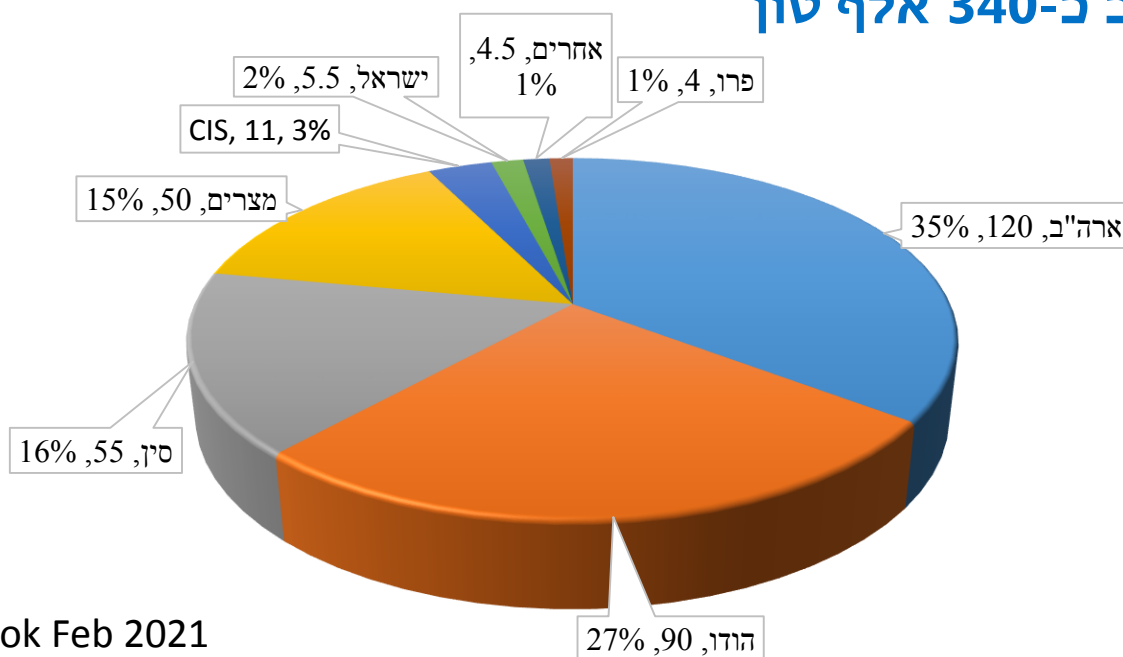

ייצור עולמי של כותנה
 בעונת 2020
 26.22 מיליון טון

ICAC January 2021

ייצור עולמי של כותנה
 ארוכת סיב
 בעונת 2020
 כ-340 אלף טון

Cotlook Feb 2021

